

Sborník Oblastního muzea v Mostě

řada přírodovědná číslo 42

2025

Sborník Oblastního muzea v Mostě

řada přírodovědná, 42

2025

**ISSN 1214 – 2573
ISBN 978-80-85115-56-7**

Sborník Oblastního muzea v Mostě, řada přírodovědná, uveřejňuje recenzované původní vědecké práce a krátké zprávy z geologie, botaniky, zoologie, recenze, personálie a informace z přírodovědeckého života především ze severozápadních Čech a přilehlých území.

Periodikum je zařazeno do Seznamu recenzovaných neimpaktivních periodik vydávaných v ČR platném pro rok 2015, který byl schválen Radou pro výzkum, vývoj a inovace dne 28.11.2014.

Podrobné pokyny pro autory a další bližší informace o sborníku jsou dostupné online na webu muzea:

<https://www.muzeummost.cz/cz/publikacni-cinnost>.

Plné obsahy posledních čísel sborníku jsou k dispozici na adrese:

<https://www.muzeummost.cz/sbornik-oblastniho-muzea-v-moste>.

The journal *Sborník Oblastního muzea v Mostě, series naturae*, publish peer reviewed original scientific works and brief reports in geology, botany and zoology, and also book reviews and personalia especially joined to Northwestern Bohemia and adjacent areas.

Detailed instructions for authors and further information about the journal are available online on the museum's website: **<https://www.muzeummost.cz/cz/publikacni-cinnost>**.

The full contents of latest issues of the journal can be found at the following address:

<https://www.muzeummost.cz/sbornik-oblastniho-muzea-v-moste>.

**Sborník Oblastního muzea v Mostě,
řada přírodovědná, číslo 42.**

Vydalo / Published by: Oblastní muzeum a galerie v Mostě

Místo vydání / Place of publication: Most

Náklad / Edition: 300 ks/pcs

ISSN 1214 – 2573

ISBN 978-80-85115-56-7

Toto číslo vyšlo / The issue was published on: 31. 12. 2025

Vytisknuto v / Printed in: TISKÁRNA K & B, s. r. o.

Obrázek na první straně obálky / The picture on the front cover:
pavlovnie plstnatá / the Foxglove Tree (*Paulownia tomentosa*) (orig. Pavel Krásenský).

Adresa redakce / The redaction address: Oblastní muzeum a galerie v Mostě, Čsl. armády 1360/35,
434 01 Most; E-mail: joza.v@omgm.cz; Telefon / The phone number: +420 414 120 238 (Vít Joza)

Redakční rada / Editorial board: Ing. Vít Joza (výkonný redaktor / Editor-in-chief), Pavel Krásenský,
Ing. Čestmír Ondráček, Miroslav Radoň, Mgr. Vladislav Rapprich, Ph.D.

Recenzenti příspěvků v tomto čísle / Reviewers of the contributions in the issue:

Stanislav Benedikt, Petr Bogusch, Jiří Janák, Jan Motejzík, Vlastimil Růžička, Kateřina Šumberová,
Pavel Vonička, Martin Waldhauser, Pavel Zdvorač

Vegetace obnažených den stojatých a tekoucích vod v severozápadních Čechách I. Dobroměřický rybník (Dobroměřice, okres Louny)

Vegetation of exposed bottoms of standing and running waters in Northwstern Bohemia I. Fishpond Dobroměřický (Dobroměřice village, Louny county)

Vít Joza

Oblastní muzeum a galerie v Mostě, Čsl. armády 1360, CZ-434 01 Most, e-mail: vjoza77@gmail.com, joza.v@omgm.cz

Abstract: The fishpond Dobroměřický rybník was built near Dobroměřice village (north of town Louny) more than 170 years ago. As one of the oldest and the largest water reservoir in the southwestern part of České středohoří Mts. it comprises complete vegetation series across the hydrological gradient. However, the vegetation has not been yet studied in detail. After many decades, the bottom of the pond was exposed from early spring till late autumn 2023. This allowed us to record this temporary vegetation type.

The part of flat bottom which is regularly filled with fresh water is covered by deep clayey mud. In the end of 2023 growing season, it was cracked up in polygons in most of the summer-dried area. Whole diverse vegetation of exposed substrate was documented by 1 phytocenological relevé for every community at least.

The recorded communities are: *Agrostio stoloniferae-Juncetum ranarii* (alliance *Juncion gerardii*), *Rumici maritimi-Ranunculetum scelerati* (*Bidentition tripartiae*), *Chenopodietum rubri* (*Chenopodion rubri*), *Typhetum angustifoliae*, *Typhetum latifoliae* and *Phragmitetum australis* (*Phragmition australis*) and *Schoenoplectetum tabernaemontani* (*Meliloto dentati-Bolboschoenion maritimi*). New floristic data originated from the survey are also added.

Keywords: vegetation, Czech Republic, wetlands, plant communities, České středohoří Mts., summer-dried pond, exposed bottom

Úvod

Dobroměřický rybník se nachází v katastru obce Dobroměřice, při severním úpatí Červeného vrchu (vrcholová kóta 271), zhruba 2 km severně od města Louny, na samém jihozápadním okraji Českého středohoří (fytogeografický podokres 4a. Lounské středohoří, dělený kvadrant středoevropského síťového mapování ¼ CEBA = 5648b). Byl vybudován jako průtočná nádrž na Dobroměřickém potoce, a podle dostupných mapových záznamů existuje v dnešní rozloze déle než 170 let (JOZA 2018, KRÁSA et al. 2020). Jeho celková rozloha je 21,8 ha. Je jednou z mála rozsáhlejších vodních ploch této poměrně suché oblasti, která má stálý charakter a současně je regulovatelná. Jde o lokalitu mimořádně významnou z hlediska botanického a ornitologického.

Přestože od roku 2004 (RYDLO 2006), resp. 2017 (JOZA 2018) existuje předběžný přehled jeho vodní a mokřadní vegetace, zdejší společenstva nebyla dosud dostatečně studována. Dobroměřický rybník nebyl po řadu desetiletí vypuštěn, data o sezónní vegetaci krátkověkých vlhkomilných bylin proto zcela chyběla. Zaznamenat tuto vegetaci umožnilo až vypuštění většiny vodní plochy rybníka od časného jara do pozdního podzimu roku 2023. Výsledky studia společenstev dočasně obnaženého dna předkládám v této práci. Děkuji Kateřině Šumberové za velkou pomoc s konečnou úpravou článku.

Základní fyzicko-geografické charakteristiky Dobroměřického rybníka

Dobroměřický rybník spadá do teplé klimatické oblasti T2 (QUITT 1971), resp. W3 podle novějšího členění (VOŽENÍLEK & KVĚTOŇ 2011), tedy do jedné z nejteplejších a nejsušších oblastí České republiky.

Rybník byl vybudován v nivě Dobroměřického potoka, jehož nivní sedimenty prořezávají štěrky a pisky kvartérního terasového systému Ohře při severním úpatí Červeného vrchu, tvořeném terciárními jíly a porcelanity. Chemismus vod významně ovlivňují jílovité vápence a slínovce křídly, na které zmíněné kvartérní říční sedimenty nasedají. Tyto křídové sedimenty s bazickou půdní reakcí vystupují na povrch místy jen několik metrů od břehové linie rybníka (ČESKÁ GEOLOGICKÁ SLUŽBA 2024).

Hranice povodí Dobroměřického rybníka lze zhruba vymezit těmito body: Červený vrch (kóta 271), Podivák (+ 272), Černodoly (+ 301), Trhlávek (uváděn též jako Trnohlávek, + 271), Oblík (+ 509), nejsevernější vrcholek hřbetu vrchu Raná (+ 457). Jeho celková rozloha je 906,5 ha, z toho 678 ha – tedy téměř 75 % – pokrývá zemědělská půda. Jde převážně o intenzivně využívanou ornou půdu. Přestože se jedná hlavně plochy s mírným úklonem, převažují zde nestrukturní, jemnozrné a málo soudržné půdy. Jsou dobře rozplavitelné, což je v souvislosti s jejich využitím předurčuje ke zvýšeným erozním a transportním procesům jemných splavenin (KRÁSA et al. 2020). Změny v kvalitě půd způsobené degradací erozí jsou patrné už z prostého pohledu na zvlněné tvary v krajině severního Lounska v sušších obdobích, stejně jako na veřejně dostupných leteckých snímcích. Významné je i to, že v povodí Dobroměřického rybníka jsou zemědělské půdy obdělávány do bezprostřední blízkosti všech vodních toků i nádrží. Ty tak postrádají jakoukoliv vegetační ochranu před vstupem erozních splavenin z polí.¹ Samotný rybník nemá nad sebou žádnou nádrž se záchytnou funkcí pro splaveniny, veškerý smyv má tedy přímý přístup do něj. Dlouhodobě proto dochází k jeho zanášení.

Rybník má dlouhodobou časovou kontinuitu, nebyl však mnoho desítek let odbahňován, a jeho hloubka i vodní plocha se silně zmenšily. Na začátku 21. století činí volná hladina při běžných stavech sotva 35 % jeho rozlohy (necelých 8 ha z celkových 21,8 ha). Zbylých 65 % rozlohy rybníka tvoří komplex druhově monotónních litorálních rákosin.

Z výzkumu, který byl v roce 2019 zaměřen na zjištění situace kolem sedimentů v rybníce a jejich transportu v povodí (KRÁSA et al. 2020) plyne, že se hloubka pohybuje od 134 cm u hráze po 10 cm v bezprostřední blízkosti břehu; hloubka větší než 1 m však nedosahuje ani 1 % zátopy. Mocnost sedimentů v ploše současné zátopy (7,42 ha – stav v září 2019) dosahuje od 201 cm po 53 cm, přičemž v naprosté většině této plochy se pohybuje mezi 65 až 75 cm. Průměrná hloubka rybníka dosahuje v současnosti pouhých 26 cm; na asi 2/3 plochy zátopy je hloubka do 20 cm).² Vypočítaný objem sedimentů pod vodní hladinou identifikovanou v letech 2008–2017 (8,06 ha) je 58.805 m³

¹ Tak je tomu ostatně i u polní trati při severním břehu Dobroměřického rybníka, kterou od rybníční hladiny odděluje jen terénní mezistupeň se silničkou Nečichy–Lenešice.

² Vypočteno z plochy hladiny zátopy v září 2019. Při zjištěné průměrné objemové hmotnosti sedimentu 1269 kg/m³ (KRÁSA et al. 2020) dosahují sedimenty pod dlouhodobě zjištěnou vodní hladinou téměř 75 000 tun!

(KRÁSA et al. op. c.: 36–37, fig. 6 et 7). Zde je nutno zdůraznit, že tato hodnota se týká pouhých 2/5 – celkový objem sedimentů v rybníce je alespoň dvojnásobný. Je zjevné, že rybník je z větší části zazemněný.

Dobroměřický rybník je v současnosti údajně využíván jako plůdkový, resp. hlavní rybník. Pozoruhodné je, že krátce před 2. světovou válkou byl vysušen a jeho dno bylo krátce využíváno jako orná půda (cf. KRÁSA et al. 2020: 35). Není známo, zda byl od té doby rybník vůbec někdy vypuštěný a letněný.

Dosavadní botanický výzkum Dobroměřického rybníka a jeho výsledky

V rámci přípravy vyhlášení maloplošného chráněného území správou Chráněné krajinné oblasti České středohoří byl roku 2017 proveden komplexní floristický průzkum cévnatých rostlin (JOZA 2017). Byly shrnuty i dostupné dílčí floristické údaje z lokality (jak z herbářových dokladů, tak z publikací – z publikovaných zejména HOUDA 1970, NOVÁK 2002, RYDLO 2006, M. Ducháček, O. Šída jun. & J. Lepš 2007 in ONDRÁČEK ed. 2009). Starší i novější prameny opakovaně uvádějí z Dobroměřického rybníka několik subhalofilních druhů: *Bolboschoenus maritimus* agg., *Carex distans*, *C. otrubae*, *C. secalina*, *Centaurium pulchellum*, *Juncus gerardii*, *Lotus maritimus*, *L. tenuis*, *Melilotus dentatus*, *Schoenoplectus tabernaemontani* a *Trifolium fragiferum*. Většinu z nich se podařilo potvrdit v posledních 15 letech. Lokalita je tedy z botanického a ochrannářského hlediska významná.

Celkem bylo na lokalitě zjištěno 116 taxonů cévnatých rostlin, dalších 19 dříve uváděných taxonů se buď nepodařilo potvrdit, nebo dosud rostou v kontaktních terestrických společenstvech. Výsledky byly o rok později publikovány (JOZA 2018). Drtivá většina taxonů je ale mokřadních, resp. vodních, a netýká se biotopu obnaženého dna. Během průzkumu v roce 2017 byla rámcově podchycena i společenstva aktuální vegetace a zanesena do vegetační mapy (JOZA op. c.: 59–60 et 82, Fig. 8).

Vodní vegetace v posledních desetiletích roste v zátopě zbylé části rybníka nepravidelně, nebo je potlačována rybí obsádkou (cf. RYDLO 2006, JOZA 2017, 2018). Větší část plochy Dobroměřického rybníka dlouhodobě porůstají rozsáhlé druhově chudé a dlouhodobě stabilní rákosiny s převládajícím *Phragmites australis*. Rostou v širokém litorálním pásu a zabírají prakticky celý severovýchodní výběžek rybníka. Blíže ke středu rybníka v severní a severovýchodní části obsadily menší plochy monocenózy *Typha angustifolia* a *T. latifolia*. Tyto porosty tvoří základní typ zdejší vegetace v mělkém (nejvýše několik decimetrů hlubokém) a periodicky vysychavém širokém obvodovém pásu rybníka a v jeho severovýchodním výběžku. V severovýchodní části se vyvinula maloplošná mokřadní vršina (*Salicion albae*: *Salicetum albae*), která zde navazuje na maloplošné vrbové křoviny (*Salicion cinerae*: *Salicetum pentandro-auritae*). Ty rostou i na několika dalších místech při obvodové linii rybníka (JOZA 2017, 2018).

Metodika průzkumu vegetace obnaženého dna rybníka

Vegetace byla studována ve dnech 8. IX., 13. IX. a 13. X. 2023. Fytopcenologické snímky pak byly zaznamenány dne 13. IX. 2023 obvyklou metodou Braun-Blanquetovy (Curyšsko-montpeliérské) školy, přičemž pokryvnosti jednotlivých taxonů byly zapsány přímo v procentech. Při zpracování záznamů byly tyto pokryvnosti převedeny do dílčích tříd jedenáctičlenné tzv. Domin-Hadačovy kombinované stupnice abundance a dominance (cf. PRACH 1994). Snímky byly poté subjektivně zařazeny do jednotlivých společenstev s využitím přehledu Vegetace České republiky (CHYTRÝ ed. 2007, 2011).

K zařazení do fytogeografické jednotky a kvadrantu střeoevropského síťového mapování (¼ CEBA; cf. EHRENDORFER & HAMANN 1965) byl využit program MapoMat

(<https://webgis.nature.cz/mapomat/>). Nomenklatura taxonů odpovídá Klíči ke květeně České republiky (KAPLAN ed. 2019), jména syntaxonů pak zmíněnému přehledu Vegetace České republiky (CHYTRÝ ed. op. c.). Zkratky herbářových sbírek, kde jsou uloženy doklady rostlin, jsou podle databáze Index Herbariorum (THIERS 2024).

Během průzkumu vegetace obnaženého dna byla věnována pozornost také taxonům cévnatých rostlin. Zjištěné údaje byly u fytogeograficky či ochranářsky významných taxonů srovnány s dosavadními znalostmi o jejich rozšíření (cf. PLADIAS 2024, WILD et al. 2019).

Výsledky průzkumu vegetace obnaženého dna rybníka

Dno rybníka je velmi ploché a tvoří jej homogenní jílovitý sediment, který je prakticky bez hrubých částic (kamenů, klád, větví aj.), antropogenního odpadu apod. (Obr. 1). Sklon dna je velmi malý (místa sotva znatelný), vysychání sedimentů proto probíhalo velmi povolně.

Podél plynulého gradientu vlhkosti se postupně vyvinulo několik typů dočasné vegetace, jejíž rozmanitost jsem se pokusil cíleným průzkumem podchytit. Ke konci vegetační sezóny bylo asi 90 % plochy současné výtopy vyschlé. Velká část, nejméně polovina rozlohy obnaženého dna však zůstala zcela prosta vegetace; na zbylé části byla vegetace z podstatné části řídká a druhově chudá (Obr. 2). V druhé polovině léta jemný bahnitý substrát postupně rozpukal do polygonálních polí (Obr. 3).

Celkem se podařilo rozlišit 7 rostlinných společenstev z 5 svazů. Jejich přehled uvádím níže. Zaznamenané fytoecologické snímky všech zjištěných společenstev obnaženého dna Dobroměřického rybníka jsou uvedeny v syntetické tabulce (Tab. 1). Z hlediska plošného zastoupení šlo převážně o nitrofilní společenstva bylin charakteristická pro zamokřená místa s jílovitým substrátem, v nichž dominovaly *Chenopodium rubrum* (Obr. 4), *Ranunculus sceleratus* (Obr. 5), *Rumex maritimus*, *Juncus compressus* agg. (Obr. 6), *Bolboschoenus planiculmis* a lokálně *Schoenoplectus tabernaemontani* (Obr. 7). Doprovázely je *Chenopodium glaucum*, *Rorippa palustris*, *Ranunculus* cf. *ripii* a *Phragmites australis*, který se generativně i klonálně šířil z rozsáhlých rákosin v obvodovém pásu rybníka. Vzácně je doplňovaly další mokřadní druhy.

Obvodové litorální pásmo v šíři desítek metrů od břehu dávno obsadila stabilní a druhově velmi chudá vegetace rákosin s převažujícím *Phragmites australis* a podstatně méně také monocenózy *Typha latifolia* a *Typha angustifolia*. V severovýchodní části výtopy jsou ornitology dlouhodobě a pravidelně obnovovány pásy průseků, využívané k instalaci nárazových sítí při monitoringu ptactva. Substrát zde prakticky každoročně během léta vysychá a je zarostlý hustým nízkým subhalofilním trávníkem s dominující *Carex secalina* (Obr. 8; cf. etiam JOZA 2017, 2018). Na monotónní rákosiny navazovaly druhově chudé porosty *Bolboschoenus planiculmis* a místy také *Schoenoplectus tabernaemontani*. Oba taxony rostou i ve zmíněných průsecích rákosinou, a pokud by nebyly potlačovány sečí, nízký subhalofilní trávník by časem zcela přerostly (později by je konkurenčně potlačil čistý porost *Phragmites australis*).

Přehled zjištěných společenstev rostlin obnaženého dna:

Juncion gerardii Wendelberger 1943

Agrostio stoloniferae-Juncetum ranarii Vicherek 1962

Bidentition tripartiae Nordhagen ex Klika et Hadač 1944

Rumici maritimi-Ranunculetum scelerati Oberdorfer 1957

Chenopodion rubri (Tüxen 1960) Hilbig et Jage 1972

Chenopodietum rubri Tímár 1950

Phragmites australis Koch 1926

Typhetum angustifoliae Pignatti 1953

Typhetum latifoliae Nowiński 1930

Phragmites australis Savič 1926

Melilotus dentatus-Bolboschoenion maritimi Hroudová et al. 2009

Schoenoplectetum tabernaemontani De Soó 1947

Doplňky a poznámky k floristice cévnatých rostlin:

Studium vegetace přineslo také několik nových informací a doplňků k dosavadním znalostem o floristice lokality:

Carex bohemica (ostřice česká)

Přes podrobný průzkum lokality se nepodařilo výskyt druhu potvrdit. Zde je na místě připomenout, že jde o opakovanou snahu o ověření na lokalitě (cf. etiam RYDLO 2006), jeho výskyt na lokalitě v budoucnu by byl spíše překvapivý. Neblíží recentní výskyt je zřejmě na Radovesické výsypce u Bíliny (HROUDOVÁ & RYDLO 2018a, 2018b).

Centaurium pulchellum (zeměžluč spanilá)

Výskyt tohoto druhu se také nepodařilo potvrdit, ačkoliv okolnosti roku 2023 byly pro jeho výskyt v severní části Lounska příznivé. Opakovaně byla recentně udávána (a někdy i doložena) z více lokalit v blízkém okolí (cf. PLADIAS 2024; další doklady jsou ve sbírce MOST).

Cyperus fuscus (šachor hnědý)

Byl zjištěn jako nový druh pro Dobroměřický rybník (leg. V. Joza 2024 MOST). Dosud sice nebyl z lokality znám, vyskytuje se však také v nedaleké bývalé Dobroměřické pískovně (leg. M. Ducháček 2001 HR sec. Dřevojan, Hroudová, Kúr & Šumberová in KAPLAN et al. 2016; leg. V. Joza & B. Čepelová 2023 MOST).

Bolboschoenus maritimus agg. (okruh kamyšníku přímořského)

Dříve udávaný výskyt kamyšníku přímořského (*Bolboschoenus maritimus* s. str.; cf. M. Ducháček & Z. Hroudová in KAPLAN et al. 2015) se nepodařilo potvrdit během podrobného průzkumu už v roce 2017. Stejně tomu bylo v roce 2023, kdy byl kamyšník bohatě zastoupen ve vegetaci dočasně obnaženého dna Dobroměřického rybníka. Zato zde byl jako velmi hojný potvrzen příbuzný kamyšník polní (*B. planiculmis*), který byl odtud v posledních desetiletích opakovaně udáván a také se i v současnosti poměrně běžně vyskytuje v širším okolí rybníka (Ducháček & Hroudová in KAPLAN et al. 2015).

Juncus compressus agg. (okruh sítiny smáčknuté)

Z Dobroměřického rybníka byla dosud udávána jak sítina smáčkklá (*Juncus compressus* s. str.), tak sítina Gerardova (*J. gerardii*). Podrobný přehled údajů k oběma taxonům je sepsán ve výsledcích botanického inventarizačního průzkumu Dobroměřického rybníka (JOZA 2017, 2018). Sítiny tohoto typu obsadily roku 2023 značnou část dna vypuštěného rybníka, ale šlo bohužel pouze o sterilní rostliny. Přes intenzivní snahu se nepodařilo do konce vegetační sezóny roku 2023 nalézt fertilní rostliny, které by bylo lze určit. Výskyt *Juncus gerardii* na lokalitě nelze dosud vyloučit; v dalších letech bude proto vhodné se zde na tento taxon zaměřit.

Pericaria lapathifolia subsp. *brittingeri* (rdesno blešník skvrnitý)

V druhově chudé vegetaci, která se vyvinula na obnaženém dně rybníka v roce 2023, nebylo překvapivě zjištěno rdesno blešník skvrnitý (*Pericaria lapathifolia* subsp. *brittingeri*). Roste však prakticky každoročně (a zpravidla nehojně) při hrázi nebo v periodicky obnažovaném břehu v severní části rybníka.

Zjištěná data jsou významným doplněním údajů o aktuální květeně i biologických kvalitách Dobroměřického rybníka a mohou posloužit také při přípravě plánovaného maloplošného zvlášť chráněného území.

Literatura

- ČESKÁ GEOLOGICKÁ SLUŽBA (2024): Geologická mapa [České republiky] 1 : 50 000. [Online: <https://mapy.geology.cz/geo/>. Použito 18. IX. 2024.]
- EHRENDORFER F. & HAMANN U. (1965): Vorschläge zu einer floristischen Kartierung von Mitteleuropa. – *Berichte der Deutschen botanischen Gesellschaft*, Stuttgart, 78 (1): 35–50.
- HOUDA J. (1970): Příspěvek k poznání halofytních biotopů na Lounsku. – *Zprávy Československé botanické společnosti*, Praha, 5: 107–112.
- HROUDOVÁ Z. & RYDLO J. (2018a): Flóra a vegetace vod a mokřadů Radovesické výsypky (severozápadní Čechy). – *Sborník Oblastního muzea v Mostě*, Most, ser. natur., 39/2017: 5–53.
- HROUDOVÁ Z. & RYDLO J. (2018b): Vodní a mokřadní rostliny v prostoru ovlivněném povrchovým hnědouhelným dolem. – *Zprávy České botanické společnosti*, Praha, 53: 345–366.
- CHYTRÝ M. [ed.] (2007): *Vegetace České republiky. Vol. 1. Travinná a keříčková vegetace*. – Academia, Praha. 528 pp.
- CHYTRÝ M. [ed.] (2011): *Vegetace České republiky. Vol. 3. Vodní a mokřadní vegetace*. – Academia, Praha. 828 pp.
- JOZA V. (2017): *Dobroměřický rybník (připravované maloplošné zvlášť chráněné území). Botanický inventarizační průzkum – cévnaté rostliny*. – Ms., 43 pp. [Depon. in: Agentura ochrany přírody a krajiny, regionální pracoviště Správa CHKO České středohoří, Litoměřice.]
- JOZA V. (2018): Botanický inventarizační průzkum cévnatých rostlin Dobroměřického rybníka u Loun. – *Sborník Oblastního muzea v Mostě*, Most, ser. natur., 39/2017: 54–86.
- KAPLAN Z. [ed.] (2019): *Klíč ke květeně České republiky*. – Ed. 2, Academia, Praha. 1169 pp.
- KAPLAN Z., DANIELKA J., ŠTĚPÁNKOVÁ J., BUREŠ P., ZÁZVORKA J., HROUDOVÁ Z., DUCHÁČEK M., GRULICH V., ŘEPKA R., DANČÁK M., PRANČL J., ŠUMBEROVÁ K., WILD J. & TRÁVNÍČEK B. (2015): Distributions of vascular plants in the Czech Republic. Part 1. – *Preslia*, Praha, 87: 417–500 + append.
- KAPLAN Z., DANIELKA J., ŠTĚPÁNKOVÁ J., EKRT L., CHRTEK J. JR., ZÁZVORKA J., GRULICH V., ŘEPKA R., PRANČL J., DUCHÁČEK M., KÚR P., ŠUMBEROVÁ K. & BRŮNA J. (2016): Distributions of vascular plants in the Czech Republic. Part 2. – *Preslia*, Praha, 88: 229–322 + append.
- KRÁSA J., DOSTÁL T. & BAUER M. (2020): Výhodnocení zanášení Dobroměřického rybníka sedimenty. – *Ochrana přírody*, Praha, 75 (2): 34–38.
- NOVÁK J. (2002): Rozšíření halofytů v dolní Poohří. – *Severočeskou přírodou*, Litoměřice, 33–34: 111–124.
- ONDRÁČEK Č. [ed.] (2009): Floristický kurz České botanické společnosti v Lounech (1. – 7. července 2007). – *Severočeskou přírodou*, Chomutov, 40: 3–121.
- PLADIAS (2024): *PLADIAS. Databáze české flóry a vegetace*. [Online: <https://pladias.cz/taxon/>. Použito 22. X. 2024.]
- PRACH K. (1994): *Metodika: Monitorování změn vegetace – metody a principy*. – Český ústav ochrany přírody, Praha. 69 pp.
- QUITT E. (1971): Klimatické oblasti Československa. – *Studia geographica*, Brno, 16: 1–73 + 1 mappa.
- RYDLO JAR. (2006): Vodní makrofyta v Lounském středohoří. – *Muzeum a současnost*, Roztoky, ser. natur., 21: 141–159.
- THIERS B. M. (2024): *Index Herbariorum*. [Online: <https://sweetgum.nybg.org/science/ih/>. Průběžně aktualizováno. Použito 22. XI. 2024.]
- VOŽENÍLEK V. & KVĚTOŇ V. [et al.] (2011): *Klimatické oblasti Česka: klasifikace podle Quitta za období 1961–2000*. – Univerzita Palackého v Olomouci, Olomouc et Český hydrometeorologický ústav, Praha. 20 pp + 1 mappa 1 : 500 000.
- WILD J., KAPLAN Z., DANIELKA J., PETŘÍK P., CHYTRÝ M., NOVOTNÝ P., ROHN M., ŠULC V., BRŮNA J., CHOBOT K., EKRT L., HOLUBOVÁ D., KNOLLOVÁ I., KOCIÁN P., ŠTECH M., ŠTĚPÁNEK J. & ZOUHAR V. (2019): Plant distribution data for the Czech Republic integrated in the Pladias database. – *Preslia*, Praha, 91: 1–24.

Popisky obrazových příloh / Captions for image attachments

Obr. 1. Ploché letněné dno výtopy Dobroměřického rybníka je tvořeno jílovitým bahnitým sedimentem. Pohled k severoseverovýchodu (v pozadí vrch Oblík). Foto Vít Joza, 2023.

Fig. 1. Flat summer-dried bottom part of the fishpond Dobroměřický rybník, which is usually filled with fresh water, is covered by clayey muddy sediment. View to the north-north-east (Oblík Hill in the background). Photo by Vít Joza, 2023.

Obr. 2. Obnažené dno rybníka zůstalo ve vegetační sezóně roku 2023 z velké části bez vegetace. Pohled k jihozápadu. Terénní zápisník v popředí jako měřítko má formát A5 (14,8 × 21,0 cm). Foto Vít Joza, 2023.

Fig. 2. During the 2023 growing season the exposed bottom of the fishpond remained largely devoid of vegetation. View to the south-west. The field diary in the foreground as a scale is A5 size (14.8 × 21.0 cm). Photo by Vít Joza, 2023.

Obr. 3. Jemný bahnitý sediment v suchém létě roku 2023 postupně rozpraskal do hluboce dělených polygonálních polí. Foto Vít Joza, 2023.

Fig. 3. The fine muddy sediment has gradually been cracked into deeply divided polygonal mudcracks during the dry summer in 2023. Photo by Vít Joza, 2023.

Obr. 4. Merlík červený (*Chenopodium rubrum*) byl jednou z dominant letněného Dobroměřického rybníka. Společenstvo *Chenopodietum rubri*. Pohled k severozápadu. Foto Vít Joza, 2023.

Fig. 4. Red goosefoot (*Chenopodium rubrum*) was one of the species that prevailed in the summer-dried fishpond Dobroměřický rybník. Community *Chenopodietum rubri*. View to the north-west. Photo by Vít Joza, 2023.

Obr. 5. Společenstvo *Rumici maritimi*–*Ranunculetum scelerati*. Pohled k severovýchodu (vlevo vrch Oblík). Foto Vít Joza, 2023.

Fig. 5. Community *Rumici maritimi*–*Ranunculetum scelerati*. View to the north-east (Oblík Hill on the left). Photo by Vít Joza, 2023.

Obr. 6. Na sklonku léta roku 2023 dominovala na velkých plochách druhově chudá společenstva s *Juncus compressus* agg. Pohled přes rybník k severozápadu (v pozadí vrch Raná). Foto Vít Joza, 2023.

Fig. 6. In late summer 2023, large areas were dominated by species-poor communities with *Juncus compressus* agg. View across the pond to the north-west (Raná Hill in the background). Photo by Vít Joza, 2023.

Obr. 7. Na dlouhodobě stabilní rákosiny (*Phragmitetum australis*) navazovala v okrajové části obnaženého dna společenstva *Chenopodietum rubri* a *Schoenoplectetum tabernaemontani*. Pohled k severoseverovýchodu (v pozadí vrch Oblík). Foto Vít Joza, 2023.

Fig. 7. Alongside the long-term stable reed beds (*Phragmitetum australis*) in the peripheral zone of the exposed bottom adjoined with communities *Chenopodietum rubri* and *Schoenoplectetum tabernaemontani*. View to the north-north-west (Oblík Hill in the background). Photo by Vít Joza, 2023.

Obr. 8. Většinu plochy každoročně obnovovaných průseků rákosinou v severovýchodní části rybníka obsadilo subhalofilní společenstvo *Agrostio stoloniferae*–*Juncetum ranarii* s dominantní ostrčí žitnou (*Carex secalina*). Foto Vít Joza, 2023.

Fig. 8. In reed bed in the northeastern part of the fishpond, most of the area of corridors which are mown every year is covered with subhalophilous community *Agrostio stoloniferae*–*Juncetum ranarii*. Rye sedge (*Carex secalina*) dominates here. Photo by Vít Joza, 2023.

Obr. 1 / Fig. 1.

Obr. 2 / Fig. 2.

Obr. 3 / Fig. 3.

Obr. 4 / Fig. 4.

Obr. 5 / Fig. 5.

Obr. 6 / Fig. 6.

Obr. 7 / Fig. 7.

Obr. 8 / Fig. 8.

Tab. 1. Tabulka fytoecologických snímků společenstev obnaženého dna Dobroměřického rybníka u Loun (České středohoří). Pokryvnosti taxonů uvedeny podle kombinované 11členné Domin-Hadačovy stupnice abundance-dominance. Vysvětlivky zkratk syntaxonů: Agr-JunRa – *Agrostio stoloniferae-Juncetum ranarii*, Rum-RanSc – *Rumici maritimi-Ranunculetum scelerati*, ChenRubr – *Chenopodietum rubri*, PhragAu – *Phragmitetum australis*, TyphAng – *Typhetum angustifoliae*, TyphLat – *Typhetum latifoliae*, SchplTab – *Schoenoplectetum tabernaemontani*.

Tab. 1. Data set of relevés of exposed bottom communities of fishpond Dobroměřický rybník near town Louny (České středohoří Mts.). The cover of each taxon is given according to the combined 11-membered Domin-Hadač abundance-dominance scale. Explanation of syntaxa abbreviations: Agr-JunRa – *Agrostio stoloniferae-Juncetum ranarii*, Rum-RanSc – *Rumici maritimi-Ranunculetum scelerati*, ChenRubr – *Chenopodietum rubri*, PhragAu – *Phragmitetum australis*, TyphAng – *Typhetum angustifoliae*, TyphLat – *Typhetum latifoliae*, SchplTab – *Schoenoplectetum tabernaemontani*.

Číslo snímku / No. of relevé	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Agr-JunRa	Agr-JunRa	Rum-RanSc	Rum-RanSc	Rum-RanSc	Rum-RanSc	ChenRubr	ChenRubr	ChenRubr	PhragAu	TyphAng	TyphLat	SchplTab
Společenstvo / Community													
Celková pokryvnost E1 / Total E1 cover [%]	95	100	65	70	75	50	100	75	60	100	90	100	80
Syntaxon / Taxon													
<i>Juncion gerardii, Agrostio stoloniferae-Juncetum ranarii</i>													
<i>Carex secalina</i>	8	9	.	+	.	.	.	.	.	.	.	.	.
<i>Juncus compressus</i> agg.	1	4	1	1	8	3	.	.	.	.	.	.	+
<i>Bidention tripartitae, Rumici maritimi-Ranunculetum scelerati</i>													
<i>Rumex maritimus</i>	.	+	1	6	3	+	5	5	+	-	1	+	5
<i>Ranunculus sceleratus</i>	.	.	7	4	4	4	.	.	.	.	.	.	.
<i>Rorippa palustris</i>	.	.	+	-	-	-	.	.	.	.	.	.	.
<i>Chenopodium rubri, Chenopodietum rubri</i>													
<i>Chenopodium rubrum</i>	.	+	4	5	3	4	7	7	7	.	.	.	4
<i>Chenopodium glaucum</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	3	.	.	.	.
<i>Phragmition australis, Phragmitetum australis</i>													
<i>Phragmites australis</i>	5	4	1	3	.	1	+	+	+	10	.	.	.
<i>Typhetum angustifoliae</i>													
<i>Typha angustifolia</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	10	.	.
<i>Typhetum latifoliae</i>													
<i>Typha latifolia</i>	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	10	.
<i>Meliloto dentati-Bolboschoenion maritimi, Schoenoplectetum tabernaemontani</i>													
<i>Schoenoplectus tabernaemontani</i>	3	.	1	4	.	+	4	4	.	.	.	.	7
Ostatní taxony / Another taxa													
<i>Alliaria petiolata</i>	.	+	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
<i>Bolboschoenus planiculmis</i>	.	.	+	.	+	4	4	4	5	.	.	.	4
<i>Cirsium arvense</i>	1	3	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1
<i>Cyperus fuscus</i>	.	.	.	+	.	.	.	.	.	.	.	.	.
<i>Plantago uliginosa</i>	.	3	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
<i>Ranunculus</i> cf. <i>rionii</i>	.	.	3	.	+	.	.	.	3	.	.	.	.
<i>Veronica catenata</i>	3	.	.	.	.	.	.	.	+	.	.	.	.

Taxony zjištěné v jediném snímku / Taxa recorded in the only one relevé: *Myosoton aquaticum*: 1: 3; *Sonchus asper*: 1: +; *Symphytum officinale*: 2: +; *Taraxacum* sect. *Taraxacum*: 2: +; *Urtica dioica*: 1: 1.

Contents / Inhalt

Botany / Botanik

JOZA V. & ZDVOŘÁK P.: Naturalization of Foxglove Tree (<i>Paulownia tomentosa</i> /Thunb./ Steud.) in Northwestern Bohemia	1
JOZA V.: Escaping of Common Milkweed (<i>Apocynaceae: Asclepias syriaca</i>) in Northwestern Bohemia	10
JOZA V.: Contribution to the flora of the Most a Litvínov regions (Northwestern Bohemia) V	15
JOZA V. [red.]: The pretty rare woody plants planted in Northwestern Bohemia (2)	31
JOZA V.: Vegetation of exposed bottoms of standing and running waters in Northwestern Bohemia I. Fishpond Dobroměřický (Dobroměřice village, Louny county)	63

Zoology / Zoologie

KRÁSENSKÝ P.: Ground beetles and rove beetles (Coleoptera: Carabidae, Staphylinidae) of sandy gravel alluviums of the River Labe between Střekov and Hřensko (Northwestern Bohemia)	75
KRÁSENSKÝ P.: False click beetles (Coleoptera: Eucnemidae) of the Pístecký les Nature Reserve (Northwestern Bohemia)	105
KRÁSENSKÝ P.: Rove beetles (Coleoptera: Staphylinidae) of Březina Nature Reserve (Northwestern Bohemia)	113
BENDA P.: Dragonflies (Odonata) of the Československé armády quarry near Most (Northwestern Bohemia)....	131
ROUŠAR A.: Spiders (Araneae) of the Valley of the River Ohře in Northwestern Bohemia	140
KRÁSENSKÝ P.: Interesting findings of invertebrates in the Ústí nad Labem region (Northwestern Bohemia) – 2.	170

Brief reports / Kurze Mitteilungen

JOZA V.: The North American panicled willowherb (<i>Epilobium brachycarpum</i> C. Presl) recently introduced to Northwestern Bohemia	196
KRÁSENSKÝ P.: First records of rove beetle <i>Stenus</i> (<i>Hypostenus</i>) <i>kiesenwetteri</i> Rosenhauer, 1856 (Coleoptera: Staphylinidae) in Krušné hory Mts. (Northwestern Bohemia) and its current distribution in Bohemia	200

Book reviews / Literaturberichte

Tesaříkovití Ústeckého kraje (P. Krásenský)	203
Nerostné bohatství Krupky, Cínovce a Moldavy (M. Radoň)	205
Porcelanit – hornina v ohni zrozená (P. Dvořák)	207
Radovesická výsypka (P. Dvořák)	208

Personalia / Personalien

Miroslav Radoň 50 years old	209
The establishment of the Děčín Dendrological Society in 2024 and its public events in 2025	227

Obsah

Botanika

JOZA V. & ZDVOŘÁK P.: Zplaňování pavlovnice plstnaté (<i>Paulownia tomentosa</i> /Thunb./ Steud.) v severozápadních Čechách.....	1
JOZA V.: Zplaňování klejichy hedvábné (<i>Apocynaceae: Asclepias syriaca</i>) v severozápadních Čechách	10
JOZA V.: Příspěvek ke květeně Mostecká a Litvínovska (severozápadní Čechy) V	15
JOZA V. [red.]: Vzácnější pěstované dřeviny severozápadní části Čech (2)	31
JOZA V.: Vegetace obnažených den stojatých a tekoucích vod v severozápadních Čechách I. Dobroměřický rybník (Dobroměřice, okres Louny).....	63

Zoologie

KRÁSENSKÝ P.: Střevlíkovití a drabčíkovití brouci (Coleoptera: Carabidae, Staphylinidae) štěrkopisčítých náplavů řeky Labe v úseku mezi Střekovem a Hřenskem (severozápadní Čechy).....	75
KRÁSENSKÝ P.: Dřevomilovití brouci (Coleoptera: Eucnemidae) přírodní rezervace Pístecký les (severozápadní Čechy).....	105
KRÁSENSKÝ P.: Drabčíkovití brouci (Coleoptera: Staphylinidae) přírodní rezervace Březina (severozápadní Čechy).....	113
BENDA P.: Vážky (Odonata) povrchového hnědouhelného lomu Československé armády (ČSA) u Mostu (severozápadní Čechy).....	131
ROUŠAR A.: Pavouci (Araneae) údolí řeky Ohře v severozápadních Čechách	140
KRÁSENSKÝ P.: Zajímavé nálezy bezobratlých v Ústeckém kraji (severozápadní Čechy) – 2.	170

Krátká sdělení

JOZA V.: Severoamerická vrbovka krátkoplodá (<i>Epilobium brachycarpum</i> C. Presl) zavlečena také do severozápadních Čech.....	196
KRÁSENSKÝ P.: První nálezy drabčíka <i>Stenus</i> (<i>Hypostenus</i>) <i>kiesenwetteri</i> Rosenhauer, 1856 (Coleoptera: Staphylinidae) v Krušných horách (severozápadní Čechy) a jeho aktuální rozšíření v Čechách	200

Recenze a anotace

Tesaříkovití Ústeckého kraje (P. Krásenský).....	203
Nerostné bohatství Krupky, Cínovce a Moldavy (M. Radoň)	205
Porcelanit – hornina v ohni zrozená (P. Dvořák).....	207
Radovesická výsypka (P. Dvořák).....	208

Personalia

Miroslav Radoň – 50 let.....	209
Založení Děčínské dendrologické společnosti v roce 2024 a její veřejné akce v roce 2025	227